

1. Yeni bir duyarlılığı, yeni bir şiir akımını geliştirirken Batı'yı günün gününe izlerler. Ama bir arayış döneminin bütün karışık etkilerini içerir şiirleri. Romantik, Parnasçı, Sembolisttirler. Doğaya yönelirler. Ama bir resimdir doğa onlar için. Düşle gerçek çatışması, karamsarlık, kaçış egemendir şiirlerine. Hem benimsedikleri sanat anlayışı, hem de dönemin siyasal koşulları, içine kapanık, bireyci bir şiire yönelmelerine yol açmıştır.

Bu parçada şiirlerinin ortak özelliklerinden söz edilen şairler, aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

- A) Beş Hececiler
B) Tanzimatçılar
C) Yedi Meşaleciler
D) Servet-i Fünuncular
E) Milli Edebiyatçılar

2. Nabizade Nazımın Karabibik adlı eseri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Edebiyatımızda Realizmin başarılı bir örneğidir.
B) Kırsal kesim gerçeğine ilk kez değinilmiştir.
C) Romandan çok, uzun hikâye özelliklerine sahiptir.
D) Kişilerin buldukları çevreye göre yazılmış başarılı ilk eserdir.
E) İlk psikolojik roman örneğidir.

3. Türk edebiyatında Batılı roman türünün ilk örneği olarak anılan, 1859'da Fenelon'dan Divan Edebiyatının sanatlı, ağıdalı anlatımıyla özet olarak dilimize çevrilen eser ve bu eserin çevirmeni aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Kamelyalı Kadın – Ahmet Mithat Efendi
B) Sefiller – Şemsettin Sami
C) Emil – Ziya Paşa
D) Telemak – Yusuf Kamil Paşa
E) Robenson Hikâyesi – Ahmet Vefik Paşa

4. Aşağıdaki beyitlerin hangisinde redif vardır?

- A) Bir garip rüya rengiyle
Rüzgârdaki yaprak bile
B) Savrulmada gül şimdi havada
Gün doğmada bir başka ziyada
C) Söylenmemiş aşkın güzelliğyledir
Kâğıtlarda yarım bırakılmış şiir
D) Bin bahçeli beldemizi yad ellere bıraktık
Gölgesinde barınacak tek ağacım yok artık
E) Bizim mahalle de İstanbul'un kenarı demek
Sokaklarında yürünmez ki yüzme bilmeyerek

5. Durgun bir akşamın erguvan örtüsünü
Yırtarken çekinerek gecenin kara eli,
Yorgun bir gölge, omzunda bir günün yükü
Sürüklüyor ufuklara ağır adımlarını

Bu dizelerde kişileştirilen varlıklar aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Yorgun omuz – sürüklenen ufuklar
B) Durgun bir akşam – ağır adımlar
C) Erguvan örtü – bir günün yükü
D) Akşamın örtüsü – omzun yükü
E) Gecenin kara eli – yorgun bir gölge

6. Yazar, romanı yazarken ortadan çekilir. Duyduğu heyecanı kendine saklar. Yalnız gördüğünü ortaya koyar. Yazarın birinci kaygısı, gözlerinizin önüne gerçek belgeleri sermektir. Buradan roman için şöyle bir tanım çıkabilir: Roman, yazarın gözlemlerinden yararlanarak insan üzerinde yaptığı bir deney uygulamasıdır.

Yukarıda özellikleri belirtilen roman, hangi edebiyat akımına bağlı olabilir?

- A) Romantizm
B) Natüralizm
C) Klasisizm
D) Sembolizm
E) Realizm

7. Aşağıdaki edebiyat dönemlerinin hangisinde, şairlerin büyük bir çoğunluğu, şiiri, toplumsal amaçlardan, bilimsel içeriklerden uzak, salt şiirsel değerleri ön plana alarak yazmışlar ve ortak biçimler içinde kalıplaşmış ortak kavramlar kullanmışlardır?

- A) Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı
B) Milli Edebiyat
C) Servet-i Fünun Edebiyatı (Edebiyat-ı Cedide)
D) Tanzimat Edebiyatı
E) Divan Edebiyatı

8. Yüzyıllar boyunca Tekke şiirinin önderi sayılmış, şiirleriyle kafalara ve gönüllere Türkçe ile seslenmiştir. Tasavvuf akımını, taşkın ve gür lirizmi ile halka yansıtmıştır. Aruzla da şiirler yazmakla birlikte, genellikle heceyi kullanmıştır. Bu şiirlerde kullanılan ana tema, Tanrı aşkı ve insan sevgisidir.

Yukarıda özellikleri belirtilen şair kimdir?

- A) Yunus Emre
B) Yusuf Has Hacip
C) Mevlana
D) Sultan Veled
E) Hacı Bayram Veli

9. Kimilerine göre edebiyattaki bilgiler, bilim ortamından edebiyat ortamına bir tür çeviridir. Edebiyat, bilginlerin daha önce araştırıp bulduğunu halka yayan bir araçtan başka bir şey değildir. Edebiyat yazarı, coğrafya, fizik, sosyoloji, tarih gibi erişebildiği her kaynağa uzanır. Belli sonuçları halk için yorumlamak, halka açmakla görevlidir bu tür edebiyat.

Yukarıda belirtilen edebiyat anlayışına uygun eserler veren yazarımız kimdir?

- A) Namık Kemal
B) Şemsettin Sami
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Halit Ziya Uşaklıgil
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

10. Bir Kral Oidipus için değil, İlahi Komedi, Hamlet, Faust gibi anıt eserler içinde sorulabilir bu soru: Nereden geliyor bunların eskimezliği?

Bu parçada eseri anılmayan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Shakespeare
B) Aristophanes
C) Sophokles
D) Goethe
E) Dante

1988- ÖSYM- ÇIKMIŞ SORULAR

1. Aşağıdakilerden hangisi halk şairlerimizin ortak özellikleri arasında yer almaz?

- A) Nazım birimi olarak dörtlüğü kullanmaları
- B) Aruzla yazanlar bulunmakla birlikte kullandıkları asıl ölçünün hece olması
- C) Şiirlerini, halk arasında kullanılan konuşma diliyle söylemeleri
- D) Şiirlerinde genellikle yarım kafiye kullanmaları
- E) Eserlerinde dini, mistik konuların yanı sıra devrin bazı sosyal olaylarını ele almaları

2. Baki, gelmiş geçmiş Divan şairlerimizin çoğundan daha az eser vermiş, bir küçük divan bırakmıştır. Buna karşın Divan edebiyatımızın en büyük şairlerinden biri olarak bilinir. Bu başarının belli başlı nedenini, onun — aramalıyız. Bakinin tek dizesi bile, yazarını hemen belirler.

Bu parçada boş kalan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) yergilerindeki hünerinde
- B) dilindeki sadelikte
- C) seçtiği konuların güzelliğinde
- D) kendine özgü üslubunda
- E) aruzdaki ustalığında

3. XI. Yüzyıl dil ürünlerinden olan bu eserin değeri, yalnızca Türk dilinin sözcüklerini toplamak, kurallarını ve yöntemlerini bildirmek, ölçülerini açıklamaktan ileri gelmez. Sözcükleri açıklarken tarih, coğrafya, folklor ve edebiyata ilişkin bilgiler, toplumsal yaşayışa ilişkin ipuçları da verir.

Bu paragrafta sözü edilen eser ve yazarı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Divan-ı Hikmet; Ahmet Yesevi
- B) Muhakemetü'l-Lügateyn; Ali Şir Nevai
- C) Divanü Lügatî't-Türk; Kaşgarlı Mahmut
- D) Kutadgu Bilig; Yusuf Has Hacip
- E) Atabetü'l-Hakayık; Edip Ahmet

4. Tanzimat dönemi şairlerinden Rezaizade M. Ekrem'in çevresinde toplanan gençler, artık kendi başarılarına var olmanın yollarını ararlar ve bir dergide birleşirler. Bunların arasında, sonradan romancı olarak ün kazanmış iki yazarımız da vardır.

Paragrafta sözü edilen dergi ile iki yazarımız aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Servet-i Fünun; Halit Ziya, Mehmet Rauf
- B) Malumat; Hüseyin Cahit, Ahmet Rasim
- C) Genç Kalemler; Halit Ziya, Ömer Seyfettin
- D) Servet-i Fünun; Samipaşazade Sezai, Hüseyin Cahit
- E) Malumat; Mehmet Rauf, Hüseyin Rahmi

5. Şiirinde sonsuzluğa ulaşma duygusu, ölüm kaygısı, aşk ve lirizm başlıca temalar olarak görülür. Eski şiiri günümüzde de yaşatmış bir şairdir. İstanbul'un doğa güzelliklerini yansıtan bir şair olarak tanınmıştır. Divan şiirini çağdaş bir yorumla veren şiirleri de vardır.

Yukarıda sözü edilen şair kimdir?

- A) Yahya Kemal Beyatlı B) Ahmet Haşim C) Faruk Nafiz Çamlıbel
- D) Ahmet Hamdi Tanpınar E) Cahit Sıtkı Tarancı

6. Aşağıdakilerin hangisinde doğal destanlar bir arada verilmiştir?

- A) İlyada, Kalevala, Oğuz Kağan
- B) İlyada, Kaybolmuş Cennet, Oğuz Kağan
- C) Kaybolmuş Cennet, Kalevala, Şehname
- D) İlyada, Kurtarılmış Kudüs, Kalevala
- E) Kurtarılmış Kudüs, Şehname, Odysseia

7. Aşağıdakilerden hangisi anonim halk edebiyatı ürünlerinden değildir?

- A) Mani B) Koşma C) Ninni D) Ağıt E) Türkü

8. Kısmetindir gezdiren yer yer seni
Arşa çıksan akıbet yer yer seni

Bu iki dizedeki söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mecaz B) Cinaz C) Kinaye D) İstiare E) Hüsn-i Talil

9. Moliere, Racine ve La Fontaine'in ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimatçıları en çok etkileyen yazarlar olmaları
- B) Klasik akımın temsilcileri olmaları
- C) Aynı türden eserler vermeleri
- D) Değişik sanat akımlarının kurucuları olmaları
- E) Kendi alanlarındaki ilk eserleri vermiş olmaları

10. Yazar, roman kişilerini, insanların kimi zaafalarını örneklemek için kullanır. Bu kişileri doğru yoldan çıkararak, kötü yapan içinde yaşadıkları koşullar ya da çevre değil içgüdülerdir. Hangi sınıftan, hangi cinsiyetten, hangi yaşta olurlarsa olsunlar, onları yöneten ve yönlendiren hep aynı şeydir.

Bu paragrafta sözü edilen yazarın eserleri aşağıdaki edebiyat akımlarından hangisine girebilir?

- A) Klasisizm B) Romantizm C) Realizm
- D) Natüralizm E) Sürrealizm

11. Anavarza at oynağı
Kana bulanmış gömleği
Kıyman a zalımlar kıyman
Kör karının bir deyneği

Yaşlı bir kadının öldürülen tek oğlu için duyduğu acıyı dile getiren bu dörtlükte, aşağıdaki açıklamalardan hangisine uygun bir söz sanatı vardır?

- A) Bir anlam inceliği yaratmak için bildiği şeyi bilmez görünme
- B) Bir sözcüğü, iki anlamını birden sezdirecek biçimde kullanma
- C) Bir sözcüğü, gerçek anlamı dışında başka bir sözcük yerine kullanma
- D) Bir olgunun gerçek etkenini bir yana bırakarak olguyu başka bir nedene bağlama
- E) Birkaç şeyi söyledikten sonra onlarla ilgili başka şeyleri bir sıra gözeterek anlatma

1987 CEVAP ANAHTARI

1-D 2-E 3-D 4-B 5-E 6-B 7-E 8-A 9-C 10-B

1988- CEVAP ANAHTARI

1-E 2-D 3-C 4-A 5-A 6-A 7-B 8-B 9-B 10-D 11-C